

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 294/2026-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Estate Shop Slovakia, s. r. o.**, Daniela Dlabača 35, Žilina, zastúpenej Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., Daniela Dlabača 35, Žilina, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/48/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B2-8C/48/2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/48/2020 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadost'účinenie **2 000 eur**, ktoré jej **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 014,41 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto

nálezu. Navrhuje prikázať mestskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, zároveň žiada priznať finančné zadostučinenie 6 300 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Žalobou podanou 8. júna 2020 sa pôvodná žalobkyňa domáhala proti sťažovateľke ako žalovanej určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Zároveň sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil sťažovateľke povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami, ako aj zaťažiť ich záložným právom, vecnými bremenami a inou ťarchou. Súd jej návrhu vyhovel a uznesením zo 16. júna 2020 neodkladné opatrenie nariadil.

3. Vzhľadom na úmrtie pôvodnej žalobkyne súd uznesením z 2. júla 2024 rozhodol, že v konaní pokračuje s jej dedičom. Žiadosťou zo 6. februára 2025 sa sťažovateľka domáhala konať vo veci s ohľadom na stále platné neodkladné opatrenie a s tým súvisiaci vznik nemalej škody na jej strane.

4. Sťažovateľka namieta, že od 2. júla 2024 do podania ústavnej sťažnosti súd vo veci nevykonal žiadne pojednávanie, napriek jej žiadosti neurčil ani žiaden termín pojednávania a predmetný spor tak v súčasnosti stále nie je právoplatne skončený.

5. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 294/2026-15 z 20. mája 2026 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Predsedníčka mestského súdu v doručenom vyjadrení pripustila, že v napadnutom konaní došlo zo strany mestského súdu k prietahom, keď od vydania uznesenia z 2. júla 2024, ktorým bolo rozhodnuté o pokračovaní v konaní s dedičom žalobkyne, až do súčasnosti súd nekonal vo veci plynule. Dodáva však, že prietahy boli zapríčinené aj zmenou zákonného sudcu v danej veci.

7. Z výpisu realizovaných úkonov, ktorých prehľad poskytol mestský súd vo svojom vyjadrení, ďalej vyplýva, že súd na základe návrhu sťažovateľky uznesením z 22. augusta 2022 zrušil svoje uznesenie zo 16. júna 2020 o nariadení neodkladného opatrenia. Z chronológie úkonov tiež vyplýva, že vec bola dvakrát (v roku 2020 a tiež v roku 2022) predložená Krajskému súdu v Bratislave ako súdu odvolaciemu. Najskôr krajský súd rozhodoval o odvolaní sťažovateľky proti nariadeniu neodkladného opatrenia, pričom uznesenie súdu prvej inštancie bolo potvrdené, a následne rozhodoval o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu z 22. augusta 2022, ktorému bolo vyhovené a krajský súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh sťažovateľky na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia zamietol. Neodkladné opatrenie tak po celú dobu konania zostalo v platnosti.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou

(III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

10. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci, dospel ústavný súd k záveru, že nejde o vec skutkovo ani právne zložitú a ani samotný súd netvrdí, že by tomu tak malo byť. Napadnuté konanie, predmetom ktorého je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nevykazuje črty právnej zložitosti a tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov (III. ÚS 57/2026).

11. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd vec posudzoval, bolo správanie účastníkov konania. Zo súdneho spisu ústavný súd nezistil, že by činnosť okresného súdu bola ovplyvnená aj správaním samotnej sťažovateľky, ktorej v posudzovanom období nemožno pričítať negatívny podiel na namietanej dĺžke konania. V konaní bola aktívna, o čom svedčí aj sťažovateľkou podaná žiadosť zo 6. februára 2025, ktorou žiadala súd o konanie vo veci, avšak bezúspešne.

12. V rámci tretieho hodnotiaceho kritéria t. j. postupu súdu, poukazuje ústavný súd na to, že mestský súd sám priznal opodstatnenosť podanej ústavnej sťažnosti a treba konštatovať, že takmer dva roky trvajúcu nečinnosť naozaj nemožno ospravedlniť. Od vydania uznesenia o pokračovaní v konaní s dedičom žalobkyne z 2. júla 2024 až do súčasnosti sa vo veci neurobil ani jediný úkon, čo je ústavnoprávne neakceptovateľné.

13. Vo vzťahu k tvrdeniu mestského súdu upriamujúceho pozornosť na zmenu zákonného sudcu ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, z ktorej vyplýva, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 294/2016).

14. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

15. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľky ústavný súd prikázal mestskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) konať v predmetnej veci bez zbytočných prieťahov, pretože ku dňu prerokovania ústavnej sťažnosti nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'účinenie

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadost'účinenie 6 300 eur.

17. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 75/01, IV. ÚS 15/03). Pri určení sumy finančného zadosťučinenia zohľadnil celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania (a v tomto zmysle najmä dva roky trvajúcu nečinnosť súdu), skutočnosť, že sťažovateľka je po celú dobu konania viazaná neodkladným opatrením, a napokon v jej prospech vyhodnotil aj aktivitu smerujúcu k nariadeniu pojednávania, pričom považoval za primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

18. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 014,41 eur.

19. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2026 je 396,50 eur a hodnota režijného paušálu je 15,86 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti), čo celkovo predstavuje 1 014,41 eur vrátane DPH.

20. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 4 výroku tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2026

Peter Molnár
predseda senátu